

hamboorg.city

Niemiecki system edukacji — Od zapisania do matury

Jak funkcjonuje niemiecki system szkolny: szkoła podstawowa, szkoły ponadpodstawowe, obowiązek szkolny i porady dla rodziców. Stan: marzec 2026.

Deutsche Begriffe: Einschulung | Grundschule | Gymnasium | Realschule | Hauptschule

Niemiecki system edukacji — Od zapisania do matury

> Stan: marzec 2026. Wszystkie dane bez gwarancji.

Obowiązek szkolny

W Niemczech obowiązuje **uniwersalny obowiązek szkolny**:

- Początek: w wieku **6 lat** (data graniczna w zależności od landu: 30 czerwca lub 30 września)
- Okres: **9-10 lat** pełnoetatowego obowiązku szkolnego + ewentualnie 3 lata obowiązku szkoły zawodowej
- Dotyczy **wszystkich dzieci** zamieszkałych w Niemczech — również dzieci bez niemieckiego paszportu

Struktura systemu edukacji

1. Grundschule (klasy 1-4)

- Okres: 4 lata (w Berlinie/Brandenburgii: 6 lat)
- Wszystkie dzieci uczęszczają razem do Grundschule

- Przedmioty: niemiecki, matematyka, wiedza o otoczeniu, sztuka, wychowanie fizyczne, religia/etyka

2. Szkoły ponadpodstawowe (od klasy 5)

Typ szkoły	Dyplom	Okres	Dalej
Gymnasium	Abitur	8-9 lat	Uniwersytet
Realschule	Świadectwo średnie	6 lat	Szkolenie lub Fachabi
Hauptschule	Świadectwo Hauptschule	5 lat	Szkolenie
Gesamtschule	Wszystkie dyplomy	5-9 lat	Elastyczne
Stadtteilschule (HH)	Wszystkie dyplomy	6-9 lat	Elastyczne

3. Szkolenie zawodowe lub studia

- **Szkolenie dualne:** 2-3,5 roku (przedsiębiorstwo + szkoła zawodowa)
- **Studia:** uniwersytet lub szkoła wyższa (licencjat: 3 lata, magisterium: +2 lata)

Koszty

- **Szkoły publiczne:** bezpłatne (książki często wypożyczone)
- **Materiały szkolne:** ok. 100-200 €/rok (zeszyty, długopisy, plecak)
- **Edukacja i uczestnictwo (BuT):** zaopatrzenie szkolne 195 €/rok dla rodzin o niskich dochodach

Zapisanie do szkoły — co potrzebuje moje dziecko?

- 1. Rejestracja szkolna** (1-1,5 roku przed wpieniem w urządzie szkolnym)
- 2. Badanie gotowości szkolnej** (urząd zdrowia sprawdza zdolność do nauki szkolnej)
- 3. Schultüte** — niemiecka tradycja! Wypełniona słodyczkami i materiałami szkolnymi
- 4. Plecak, piórniki, ubrania do gimnastyki**

Porady dla dzieci mówiących innym językiem ojczystym

- **Klasy powitalne / klasy DaZ** (niemiecki jako język drugi) — specjalny kurs języka niemieckiego

- Dzieci uczą się niemieckiego w szkole **zaskakująco szybko** (6-12 miesięcy na komunikację podstawową)
- **Pielęgnowanie języka ojczystego** — dwujęzyczność to zaleta, nie wada!
- **Korepetycje:** BuT finansuje wsparcie edukacyjne, gdy zagrożone jest przejście do następnej klasy